

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 106g/2016

privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din art. 1 al
Legii nr. 105-XV din 13 martie 2003 privind protecția consumatorilor

CHIȘINĂU
12 octombrie 2016

Curtea Constituțională, statuând în componența:

DI Alexandru TĂNASE, *președinte*,
DI Aurel BĂIEȘU,
DI Igor DOLEA,
DI Victor POPA,
DI Veaceslav ZAPOROJAN, *judcători*,
cu participarea dnei Ana Florean, *grefier*,

Având în vedere sesizarea depusă la 15 septembrie 2016,
Înregistrată la aceeași dată,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 12 octombrie 2016 în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află excepția de neconstituționalitate a sintagmelor „*autorizată pentru activitate de întreprinzător*” și „*în scop comercial*”, prevăzute la articolul 1 din Legea nr. 105-XV din 13 martie 2003 privind protecția consumatorilor, ridicată de Alexandra Dobreanschi, parte în dosarul nr. 3-2350/14, aflat pe rolul Judecătoriei Centru, mun. Chișinău.

2. Excepția de neconstituționalitate a fost depusă la Curtea Constituțională la 15 septembrie 2016 de către judecătorul Alexandru Gafton, în temeiul articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție, astfel cum a fost interpretat prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016, precum și al Regulamentului privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională.

A. Circumstanțele litigiului principal

3. La 19 iulie 2015, Alexandra Dobreanschi a solicitat Agenției pentru Protecția Consumatorilor constatarea lezării drepturilor sale de către Asociația Coproprietarilor în Condominiu ca urmare a emiterii facturilor de plată a energiei electrice către locatarii blocului.

4. Întrucât Agenția pentru Protecția Consumatorilor a refuzat examinarea plângerii, Alexandra Dobreanschi a adresat acesteia o cerere prealabilă, prin care a solicitat anularea refuzului de examinare a plângerii inițiale și constatarea încălcării drepturilor sale.

5. La 2 decembrie 2015, Agenția pentru Protecția Consumatorilor a respins cererea prealabilă și a menționat că divergențele dintre consumatorii finali și furnizorii de energie electrică urmează a fi soluționate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică. Suplimentar, Agenția pentru Protecția Consumatorilor a menționat că, potrivit art. 1 din Legea privind protecția

consumatorilor, Alexandra Dobreanschi nu are statut de consumator în raport cu Asociația Coproprietarilor în Condominiu.

6. La 11 ianuarie 2016, Alexandra Dobreanschi a înaintat o acțiune în contenciosul administrativ împotriva Agenției pentru Protecția Consumatorilor, în vederea anulării refuzului de examinare a plângerii înaintate și obligarea examinării acesteia.

7. La 29 iulie 2016, Alexandra Dobreanschi, reprezentată de avocatul Alexandru Bot, a înaintat instanței de judecată un demers cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a sintagmelor „*autorizată pentru activitate de întreprinzător*” și „*în scop comercial*”, prevăzute la articolul 1 din Legea nr. 105-XV din 13 martie 2003 privind protecția consumatorilor.

8. Prin încheierea din 2 septembrie 2016, instanța de judecată a admis demersul și a dispus ridicarea excepției de neconstituționalitate și transmiterea sesizării în adresa Curții Constituționale pentru soluționare.

B. Legislația pertinentă

9. Prevederile relevante ale Constituției (republicată în M.O., 2016, nr. 78, art. 140) sunt următoarele:

Articolul 52 Dreptul de petiționare

„(1) Cetățenii au dreptul să se adreseze autorităților publice prin petiții formulate numai în numele semnatarilor.

[...].”

Articolul 107 Administrația publică centrală de specialitate

„(1) Organele centrale de specialitate ale statului sunt ministerele. Ele traduc în viață, în temeiul legii, politica Guvernului, hotărârile și dispozițiile lui, conduc domeniile încredințate și sunt responsabile de activitatea lor.

(2) În scopul conducerii, coordonării și exercitării controlului în domeniul organizării economiei și în alte domenii care nu intră nemijlocit în atribuțiile ministerelor, se înființează, în condițiile legii, și alte autorități administrative.”

10. Prevederile relevante ale Legii nr. 105-XV din 13 martie 2003 privind protecția consumatorilor (M.O., 2003, nr. 126-131, art. 507) sunt următoarele:

Articolul 1 Noțiuni utilizate

„În sensul prezentei legi, noțiunile utilizate au următoarele semnificații:

agent economic – orice persoană juridică sau fizică **autorizată pentru activitate de întreprinzător**, care fabrică, transportă, comercializează produse ori părți din produse, prestează servicii (execută lucrări);

[...]

vânzător – orice persoană juridică sau fizică **autorizată pentru activitate de întreprinzător**, care desfășoară activitate comercială în relațiile cu consumatorii;

prestator – orice persoană juridică sau fizică **autorizată pentru activitate de întreprinzător**, care prestează servicii;

[...]

comerciant – orice persoană fizică sau juridică care, în practicile comerciale ce fac obiectul prezentei legi, acționează în cadrul activității sale comerciale, industriale, de producție sau artisanale, precum și orice persoană care acționează **în scop comercial**, în numele sau în beneficiul unui comerciant.

[...].”

Articolul 28

Alte organe ale administrației publice abilitate cu funcții de protecție a consumatorilor

„(1) Organe ale administrației publice abilitate cu funcții de protecție a consumatorilor, de asemenea, sunt:

- a) în domeniul protecției vieții și sănătății consumatorilor – Ministerul Sănătății;
- b) în domeniul transportului interurban și internațional – organul de specialitate al administrației publice centrale în domeniul transporturilor;
- c) în domeniul construcțiilor – organul administrației publice centrale specializat în domeniul construcțiilor;
- d) în domeniul turismului – Agenția Turismului;
- e) **în domeniile energetic și de alimentare cu apă și de canalizare – organul de stat abilitat cu funcții de reglementare în energetică și în domeniul de alimentare cu apă și de canalizare;**
- f) în domeniul telecomunicațiilor – organul de stat abilitat cu funcții de reglementări în telecomunicații;
- g) în domeniul asigurărilor – organul de stat abilitat cu funcții de supraveghere a asigurărilor;
- h) în domeniul serviciilor bancare – Banca Națională;
- i) în domeniul produselor alimentare, la toate etapele lanțului alimentar – Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor.”

11. Prevederile relevante ale Legii nr. 1525-XIII din 19 februarie 1998 cu privire la energetică (M.O., 1998, nr. 50-51, art. 366) sunt următoarele:

Articolul 1

Noțiuni principale

„În sensul prezentei legi, se utilizează următoarele noțiuni principale:

[...]

consumator – orice persoană fizică sau juridică care utilizează resurse energetice;

[...].”

Articolul 4¹

Reglementarea și monitorizarea sectoarelor energeticii

„(1) Autoritatea investită cu atribuții de reglementare și monitorizare a sectoarelor în domeniul energeticii este **Agenția Națională de Reglementare în Energetică**, denumită în continuare *Agenție*.

(2) **Agenția** are următoarele funcții principale:

- a) supraveghează respectarea legislației în domeniul energeticii;
- b) promovează și asigură concurența loială și funcționarea eficace a piețelor de energie;
- c) eliberează licențe pentru desfășurarea pe piețele de energie a activităților autorizate în conformitate cu Legea cu privire la gaze, Legea cu privire la energia electrică, Legea privind piața produselor petroliere;
- d) monitorizează respectarea de către titularii de licențe a condițiilor stabilite pentru desfășurarea activităților autorizate și aplică prevederile legilor specificate la lit. c);
- e) promovează o politică tarifară adecvată și respectarea drepturilor și a intereselor consumatorilor;
- e¹) aprobă tarife, în cazurile stipulate de lege, calculate în conformitate cu prevederile metodologiilor aprobate și monitorizează corectitudinea aplicării acestora;
- f) supraveghează respectarea de către întreprinderile a căror activitate este reglementată de Agenție a principiului costurilor necesare și justificate la calcularea și prezentarea spre aprobare a tarifelor pentru activitățile reglementate;
- g) **exercită controlul asupra modului de respectare a drepturilor consumatorilor, examinează petițiile și plângerile consumatorilor și ale furnizorilor și soluționează neînțelegerile survenite între aceștia** în limitele competenței sale.

[...].”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

12. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul susține că sintagmele „*autorizată pentru activitate de întreprinzător*” și „*în scop comercial*”, cuprinse în definițiile noțiunilor de *agent economic*, *vânzător*, *prestator* și *comerciant* de la art. 1 din Legea privind protecția consumatorilor, exceptează de la controlul Agenției pentru Protecția Consumatorilor acțiunile persoanelor juridice sau fizice care **nu sunt autorizate pentru activitatea de întreprinzător** sau care **nu acționează în scop comercial**.

13. Astfel, autorul excepției susține că în caz de utilizare a unor practici incorecte de persoanele juridice sau fizice care nu sunt autorizate pentru

activitate de întreprinzător sau care nu acționează în scop comercial drepturile consumatorilor nu vor fi considerate violate.

14. Potrivit autorului excepției, prevederile contestate încalcă dreptul de petiționare al consumatorilor, contrar articolelor 52 alin. (1) și 107 alin. (2) din Constituție.

B. Aprecierea Curții

15. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

16. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor ține de competența Curții Constituționale.

17. Curtea constată că excepția de neconstituționalitate, fiind ridicată de către Alexandra Dobreanschi, parte în dosarul nr. 3-2350/14, care se află pe rolul Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, este formulată de subiectul abilitat cu acest drept, în temeiul articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție, astfel cum a fost interpretat prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016.

18. Curtea reiterează că prerogativa de a soluționa excepțiile de neconstituționalitate, cu care a fost investită prin articolul 135 alin. (1) lit. g) din Constituție, presupune stabilirea corelației dintre normele legislative și textul Constituției, ținând cont de principiul supremației acesteia și de relevanța prevederilor contestate pentru soluționarea litigiului principal în instanțele de judecată.

19. Curtea reține că obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie sintagmele „*autorizată pentru activitate de întreprinzător*” și „*în scop comercial*”, cuprinse în definițiile noțiunilor de *agent economic, vânzător, prestator și comerciant* din articolul 1 al Legii privind protecția consumatorilor.

20. Curtea observă că autorul susține că normele contestate încalcă articolele 52 alin. (1) și 107 alin. (2) din Constituție.

21. Curtea consideră necesar a sublinia faptul că o prevedere legală poate constitui obiect al jurisdicției constituționale doar în cazul în care normele constituționale invocate au incidență asupra normelor contestate.

22. În acest sens, cu referire la pretinsa încălcare a articolelor 52 alin. (1) și 107 alin. (2) din Constituție, Curtea menționează lipsa unei legături de cauzalitate între acestea și prevederile contestate.

23. Din conținutul excepției de neconstituționalitate, Curtea constată că autorul contestă, în esență, neexaminarea de către Agenția pentru Protecția Consumatorilor a plângerilor privind emiterea facturilor de plată a energiei electrice depuse împotriva Asociației Coproprietarilor în Condominiu.

24. În acest sens, Curtea menționează că, în conformitate cu articolul 28 litera e) din Legea privind protecția consumatorilor, legiuitorul a atribuit organului de stat, abilitat cu funcții de reglementare în energetică, competența de protecție a consumatorilor în domeniul energetic.

25. Astfel, potrivit articolului 4¹ din Legea cu privire la energetică, autoritatea investită cu atribuții de reglementare și monitorizare a sectoarelor în domeniul energiei este **Agencia Națională de Reglementare în Energetică**.

26. Art. 4¹ alin. (2) lit. g) din legea sus-menționată prevede că Agenția Națională de Reglementare în Energetică **exercită controlul asupra modului de respectare a drepturilor consumatorilor, examinează petițiile și plângerile consumatorilor și ale furnizorilor și soluționează neînțelegerile survenite între aceștia** în limitele competenței sale.

27. Ținând cont de cele menționate, Curtea constată că argumentele invocate de autorul excepției nu constituie o problemă de neconstituționalitate, ci vizează o chestiune de *aplicare a legii*.

28. Drept consecință, Curtea reține că sesizarea nu întrunește condițiile de admisibilitate pentru exercitarea controlului constituționalității și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în temeiul articolului 26 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, articolelor 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale și pct. 28 lit. d) din Regulamentul privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a sintagmelor „*autorizată pentru activitate de întreprinzător*” și „*în scop comercial*”, cuprinse la articolul 1 din Legea nr. 105-XV din 13 martie 2003 privind protecția consumatorilor, ridicată de Alexandra Dobreanschi, parte în dosarul nr. 3-2350/14, pendinte la Judecătoria Centru, mun. Chișinău.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă nici unei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Alexandru TĂNASE

Chișinău, 12 octombrie 2016
DCC nr. 72
Dosarul nr.106g/2016